

Forskardag
*Forskning inom romansk lingvistik:
diversitet, gemensamma grunder och framtida perspektiv*
31 januari 2020
14.00-14.15 i C585

Politisk diskurs i romansktalande länder: språkvetenskapliga och samhällsvetenskapliga perspektiv

En kort presentation av forskningsgruppen ROMPOL (2014-2020):
Att analysera politiska diskurser i ett interdisciplinärt perspektiv

Françoise Sullet-Nylander, María Bernal, Malin Roitman, Christophe Premat

Bakgrund

- I samband med sammanslagningen av FraitaKlass och Ispla (år 2013) samlades ett antal forskare – språkvetare och samhällsvetare – för att starta ett interdisciplinärt projekt om **politisk diskurs**, med både **språkvetenskapliga och samhällsvetenskapliga perspektiv**
- Forskningsidén: **kunskaper om och förståelse av politisk diskurs bäst uppnås genom samarbeten mellan disciplinerna** språkvetenskap och samhällsvetenskap

Ordval och ideologi – de studerar politiskt språk

I ett tvärvetenskapligt projektet undersöks det politiska språket i romansktalande länder. En sak står klar: det är skillnad på folk och folk.

TEXT MARIA LEIJONHJELM | FOTO VILHELM STOKSTAD

UNDER SLUTDEBATTEN inför det franska presidentvalet i maj 2017 använde de två kandidaterna olika ord när de talade om "folket". Nationella Frontens Marine Le Pen konsekventa benämning var "mes compatriotes" (ung. medpatrioter) medan Emmanuel Macron sa "mes concitoyens" (ung mina medmedborgare).

– Det är ett tydligt exempel på hur ordval är kopplat till ideologi, säger professor Francoise Sullet-Nylander, professor i franska med språkvetenskaplig inriktning vid romanska och klassiska institutionen vid Stockholms Universitet.

Sedan 2014 leder hon det tvärvetenskapliga projektet "Politisk diskurs i de romansktalande länderna: språkvetenskapliga och samhällsvetenskapliga perspektiv".

– Eftersom alla romanska språk har latin som gemensamt ursprung var vår hypotes att länderna också har ett gemensamt sätt att behandla det politiska språket, säger Francoise Sullet-Nylander.

Genom en diskursanalys av debatter, valkampanjer och andra politiska fora vill projektgruppen komma fram till hur mot-

sättningar och konflikter mellan olika sociala grupper, ideologier och politiska lösningar tar sig språkliga uttryck.

– Samhällsvetare har ett makroperspektiv och utgår från idéer och ideologi, säger Francoise Sullet-Nylander. Lingvister har ett mikroperspektiv och är vana vid att beskriva, snarare än att tolka. Genom ett tvärvetenskapligt samarbete kan våra olika perspektiv berika varandra.

Trovärdighet likställs med karisma

Hittills har forskargruppen arrangerat två internationella symposier på SU med deltagare från Spanien, Frankrike, Portugal, Italien, Rumänien, Belgien, Argentina, Venezuela, Brasilien och Mexiko.

I det första 2014, "Politiska valdebatter i de romansktalande länderna: språkvetenskapliga och samhällsvetenskapliga perspektiv", behandlades bland annat hur politikerns trovärdighet skapas.

– Både i Europa och i Latinamerika finns en tendens att likställa trovärdighet med personlig karisma, säger Christophe Premat, biträdande lektor i franska med

kulturvevetenskaplig inriktning.

Symposiet 2016, Politisk diskurs och extrema uttryck i de romansktalande länderna hade den framväxande populismen som fond.

Även om studierna saknade en heltäckande gemensam definition, fanns ändå några genomgående grunddrag för begreppet populism.

- Transkreation – en benägenhet att genom språket överdriva och provocera.
- Teologi – ledaren inger sina anhängare en känsla av gudomlig inkarnation.
- Scenografi – media och offentlighet används för att skapa och förstärka den önskade bilden av ledaren.

Debattkulturer i olika länder

– Det är svårt, givande och roligt att från olika perspektiv komma överens om vad ord och begrepp betyder, säger Christophe Premat. Nästa steg är att gå vidare med gemensamma ämnen och gemensamma frågeställningar.

Workshopen, som planeras till hösten 2018, har identitet och tillhörighet som huvudtema. Till året därpå planeras ett symposium på temat debattkultur i Frankrike, Spanien – och Sverige.

– Vår hypotes är att också Sverige, trots en annan språklig och kulturell bakgrund, är på väg mot ett hetisigare debattklimat och en alltmer personifierad maktstruktur, säger Christophe Premat. ■

Teoretiska ram och metod för projektet

Den gemensamma nämnaren = **diskursanalys** > den politiska diskursen analyseras i sin sociala och historiska kontext och/eller omvänt, den sociala och historiska verklighetens avtryck i språket

- etablera ett större samarbete kring diskursanalys och politisk diskurs i de romanska länderna;

Olika grenar/traditioner inom *diskursanalys* :

- Althusser 1965 ;
- Foucault, 1972; 1980 ;
- Fairclough 1995; 1998 (CDA) ;
- Bakhtin 1981; 1986 ;
- Laclau & Mouffe 1985 ;
- Anscombre & Ducrot 1983; Ducrot 1984; Maingueneau 2007; Kerbrat Orecchioni 1980; 1995;
- Charaudeau 1997, 2002 ;
- Bolívar 2018;
- Van Dijk 1988, 2008, 2009

etc.

Gjort inom projektet (Konferenser/Projektansökningar/Publikationer)

- År 2014 : ansökningar (beviljade) till Områdesnämnden och Vetenskapsrådet för anordnande av workshop (1) : **"Politiska valdebatter i de romanska länderna: språkvetenskapliga och samhällsvetenskapliga perspektiv"** (9-10 oktober 2014)
- År 2014: Ansökan om projektbidrag till Riksbankens satsning om "Nya utsikter för Humaniora och Samhällsvetenskap" : **"Språk, identiteter och subjektiviteter i politisk diskurs i de romansk språktalande länderna: språkvetenskapliga och samhällsvetenskapliga perspektiv (ROMPOL)"**
- År 2015 och 2016 : Ansökningar om projektbidrag till Vetenskapsrådet : **"Nation, etnicitet och kön: hur identiteter skapas i samtida politiska diskurser"**
- År 2016 Anordnande av workshop (2) 20-21 oktober 2016 (medel beviljad av Romling-forskningsnätverk) : **"Political Discourse and the Extremes in the Romance Speaking Countries: linguistics and social science perspectives"** (20-21 oktober 2016)

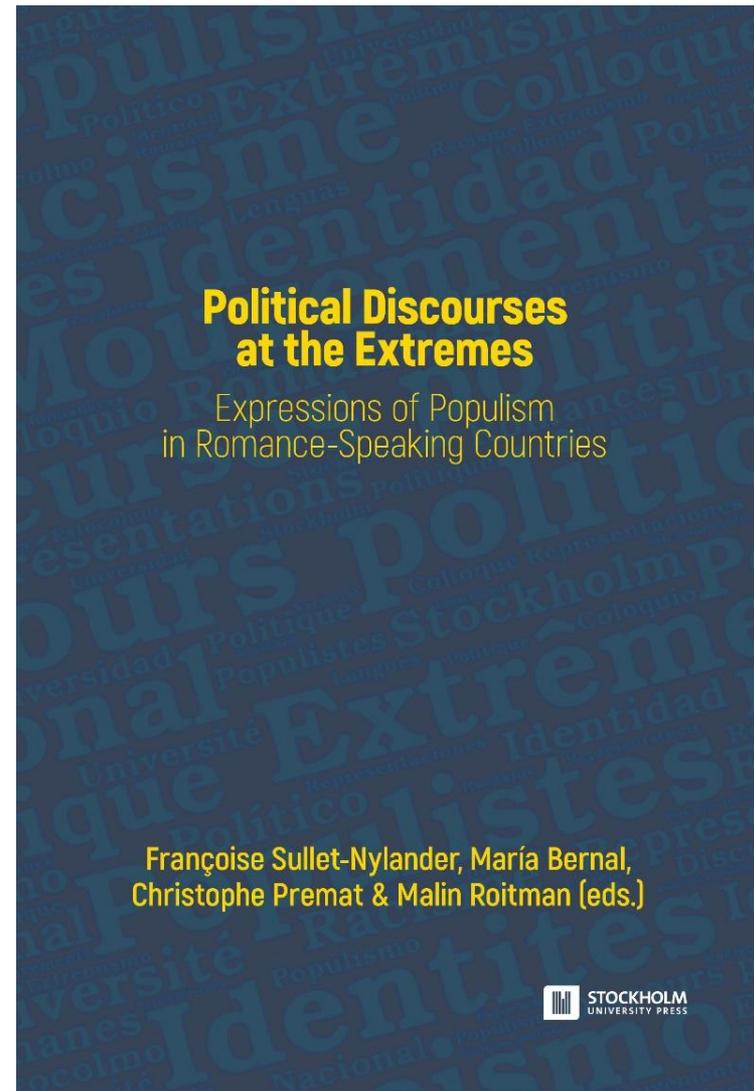

År 2019 (april) > volymen:

***Political Discourses at the
Extremes. Expressions of Populism
in Romance Speaking Countries***

“By combining linguistics and social/political sciences in a discourse analytical approach, the papers presented in our volume bring new understanding of the mechanisms behind extreme political discourses in Romance-speaking countries considering different socio-cultural and political contexts. The questions treated here have great relevance for our modern societies. It is our hope that this edited volume will help to promote the analysis of the political discourses, from a linguistic perspective as well as a social science perspective.”

<https://www.stockholmuniversitypress.se/site/books/10.16993/bax/>

Urval av (individuella) publikationer inom politisk diskurs (1)

På den franska **språkvetenskapliga** sida, några studier om *benämningen* (la *dénomination*), *tilltalstermer*, *rapporterat tal*, *frågor & argumentation* i de franska valdebatterna (1974-2017) :

Sullet-Nylander & Malin Roitman:

- ❑ 2019: *La (dé)nomination du « peuple français » par Emmanuel Macron et Marine Le Pen Débat de l'entre-deux-tours du 3 mai 2017: une étude lexicale et sémantique*
- ❑ 2016: « Mais vous avez tout à fait raison M. le Premier ministre. Termes d'adresse et débats politiques télévisés de l'entre-deux-tours (1974-2012) ». In Hernández-Flores, N. & Bravo, D. (Eds). *Pragmatica Sociocultural*. De Gruyter Mouton.
- ❑ 2011 : « Discours rapportés et débats télévisés. Étude comparative : Chirac/Jospin (1995) vs Sarkozy/Royal (2007) » in Lopez Munoz, J.-M., Marnette, S., Rosier, L. & Stolz, C. (dir.), *Citations II. Citer pour quoi faire? Pragmatique de la citation*, Louvain-la-Neuve: Academia Bruylant, pp 113-128.

Flera (individuella) publikationer inom politisk diskurs (forts.)

- ❑ 2010 :« Voix de campagne présidentielle : quelques observations sur la question et la réfutation dans le débat télévisé Royal-Sarkozy » in Michaël Abecassis et Gudrun Ledegen (dir.) *Les voix des Français à travers l'histoire, l'école et la presse*, Oxford : Peter Lang, pp. 303-317.
- ❑ 2010: « De la confrontation politico-journalistique dans les grands duels politiques télévisés : questions et préconstruits », *Actes du IIIe colloque Le Français parlé des médias : Les médias et le politique* tenu à l'Université de Lausanne du 1 au 4 septembre 2009.

Roitman M.

- ❑ 2014: « Presidential candidates' ethos of credibility in the 2012 Hollande-Sarkozy debate ». In [Teun A van Dijk \(Ed.\)](#). *Discourse & Society. An International Journal for the Study of Discourse and Communication in their Social, Political and Cultural Contexts*. SAGE.

Sullet-Nylander F.

- ❑ 2018 « Argumentation, (pseudo-)discours rapportés et figure de prétérition : Le cas du débat de l'entre-deux-tours de mai 2017 », in *Análise do Discurso: situações de argumentação* / [ed] Ida Lucia Machado, Glaucia Muniz Proença Lara & Wander Emediato, Coimbra/Portugal: Grácio Editor , 2018, pp. 59-81.

Flera (individuella) publikationer inom diskursanalys (forts.)

På den spanska **språkvetenskapliga** sida, diskursanalytiska studier inom den spansktalande världen:

- Bernal, M.(*forth.*): La voz del ciudadano en el discurso parlamentario andaluz: el debate de investidura de 2018. *Signo y Seña*.
- Bernal, M. (2019): Ideología y configuración de la imagen de Pablo Iglesias y otros miembros de Podemos en la prensa española. In Sullet-Nylander, F., Bernal, M., Premat, C. & Roitman, M., (eds.), *Political Discourses at the Extremes. Expressions of Populism in Romance-Speaking Countries*. 175-200. <https://doi.org/10.16993/bax>
- Bernal, M. (2016): Autoimagen e imagen de rol en el metadiscurso parlamentario: Iglesias (Podemos) vs. Villalobos (PP). In Dumitrescu, D. & Bravo, D. (eds.), *Actividades de imagen y situación comunicativa en discursos en español*. Buenos Aires: Editorial Dunken. 155–178.
- Bernal, M. (2015, editor with D. Bravo): *Perspectivas sociopragmáticas y socioculturales del análisis del discurso*. Buenos Aires: Dunken.

Flera (individuella) publikationer inom politisk diskurs (forts.)

På den **samhällsvetenskapliga** sidan :

- Premat, C. (2018) Can the French Republic Be Digital? Lessons from the Last Participatory Experience on the Law-Making Process. In: Gil-Garcia J., Pardo T., Luna-Reyes L. (eds) Policy Analytics, Modelling, and Informatics. Public Administration and Information Technology, vol 25. Springer, Cham, pp. 247-262.
- Premat, C. (2017). Who killed whom? A comparison of political discussions about the genocide of 1915 in France and Sweden. In: Gaunt, D., Atto, N., Onder-Barthoma, S. (eds.), *Let them not return: Sayfo: the genocide of the Assyrian, Syriac and Chaldean Christians in the Ottoman Empire*. New York: Berghahn Books, pp. 233-253.

Forskningsfrågor som behandlats under de olika vetenskapliga evenemang (2014-2019)

- Finns det skillnader i politisk debattkultur mellan de romanska länderna, vari består i så fall dessa skillnader och utifrån vilka språkliga eller samhällsvetenskapliga parametrar kan man diskutera dessa skillnader och eventuellt förklara dem?
- Kan man se skillnader mellan de romanskspråkiga länderna på den amerikanska kontinenten och dem som ligger i Europa, med avseende på de aspekter som beskrivits ovan?
- Vad som i stort kännetecknar den politiska debatten, som genre, och vilken roll och status debatten (som social aktivitet) har i olika samhällen?

Forskningsfrågor som behandlats under de olika vetenskapliga evenemang (2014-2019) (forts.)

- Vilka utomspråkliga uttryck (ton, gester, pauser, scenografi, framtoning, etc.) kan sägas ge uttryck för en viss debattkultur?
- I vilken språklig dräkt klär politiker och olika medier nationstillhörighet, migranter, kön och politiska grupperingar?
- Skiljer uttrycken sig mellan olika länderna och språken med avseende på hur olika identiteter framställs?

Forskningsfrågor som behandlades under workshopen om *Political Discourse at the Extremes* och i den senaste publikationen om populism

Populist political discourse

- What are the expressions of *populist political discourse* in Romance speaking countries?
- What differences and convergences do we find between Romance speaking countries in Europe and those in the Latin American Region on this matter?

Identities, racism and discrimination

- With the actual crisis in the Middle East and the consequential migrations towards the West, how do political institutions represent the migrant communities?
- By which linguistic means are different identities (national, gendered, ethnic, etc.) represented in the public political spheres and in mass media?

Ideologies and religions:

- What societal, socio-linguistic and socio-pragmatic phenomena may contribute to different representations of religion and ideology in different Romance speaking countries?

Framtidsplaner inom ROMPOL

Workshop “Populism, political representation, media language and power” (19-20 November 2020):

Utdrag ur “call for paper”:

The fourth workshop (November 19th-20th, 2020) within the research network ROMPOL aims **to deepen and broaden its previous work on the emerging populism in Europe and in Latin America**. This event follows naturally the previous workshop *Political Discourse at the Extremes in the Romance Speaking Countries: linguistics and social science perspectives* and the edited volume, published at Stockholm University press (SUP) in April 2019: *Political Discourses at the Extremes. Expression of populism in Romance Speaking Countries*. The RomPol workshop 2020 will focus on the following **research axes**:

- 1) Comparative studies of populist discourses emerging from different countries and circulating in the media, in France, Italy, Spain, Brazil and - for this edition - Sweden;
- 2) Analyses of the seduction strategies and rhetorical means used in different populist discourses in one of the countries on focus;
- 3) Studies of media productions (oral and/or written) with focus on the notions of information vs misinformation and the dissemination of fake news, in the light of specific discursive events under the recent years;
- 4) Investigations of the political representation and the relations between populism and direct democracy in different countries as well as the so-called citizens' initiative referendum (RIC) in France.

- Nya studier mellan språkvetare och samhällsvetare, i synnerhet studier med **jämförande perspektiv**. T.ex. **jämförande studier** om "discours identitaires"/"discours populistes" i de olika länderna (Franskrike, Spanien och Sverige ?) och vad som i förekommande fall bidrar till dessa skillnader ;
- **Utöka internationellt och nationellt samarbete** inom studier om politisk diskurs och populism > Ny ansökan om ett EU-projekt (Réseau Jean Monnet) februari 2020.

etc....

Merci de votre attention !
i Gracias por su atención !
Grazie per la tua attenzione!
Obrigado pela sua atenção!
Thank you for your attention !
Tack för din uppmärksamhet!

från **ROMPOL**

